

بررسی فراوانی سوء مصرف مواد در بیماران بستری در بخش های روانپزشکی بیمارستان فرشچیان همدان

دکتر علی قلعه ایها*، محمدکاظم ضرابیان**، دکتر محمد حقیقی*، دکتر محمدحسن بهرامی***

دریافت: ۸۸/۱/۱۷، پذیرش: ۸۹/۲/۲۰

چکیده:

مقدمه و هدف: سوء مصرف مواد از معضلات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در تمام کشورها می باشد و با توجه به دانش بشری در مورد عوارض آن، استعمال این مواد مکرراً در بین تمامی اقشار جوامع مختلف به خصوص بیماران روانی مشاهده می شود که می تواند بر حالات روانی دریافتی درونی مثل خلق و بر فعالیت های مشهود بیرونی یعنی رفتار تأثیر گذار باشد. هدف از این مطالعه تعیین فراوانی سوء مصرف مواد در بیماران روانی بستری در بخش های روانپزشکی بیمارستان فرشچیان همدان می باشد.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی - گذشته نگر می باشد که از روش نمونه گیری در دسترس و با استفاده از پرونده های بایگانی شده بیماران انجام شده است. بدین صورت که پرونده بیماران بستری در طی مدت یکسال (از مهر ۷۹ تا مهر ۸۰) به تعداد ۴۰۰ بیمار (۲۹۳ مرد و ۱۰۷ زن) مجزا گردید و اطلاعات مورد نظر در مطالعه شامل مشخصات دموگرافیک، مدت ابتلا، مدت زمان سوء مصرف مواد و تشخیص روانپزشکی از پرونده بیماران استخراج و در چک لیستی که به همین منظور تدوین شده بود درج گردید. نتایج حاصله از چک لیست بیماران با استفاده از روشهای آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: حدود نیمی از بیماران بستری در بخش های روانپزشکی به صورت هم زمان سوء مصرف مواد نیز داشته اند. مردان بیش از زنان و افراد متأهل و جوانان ۳۹ - ۲۰ ساله بیش از سایر گروه ها سوء مصرف مواد داشتند و در افراد دارای تحصیلات دانشگاهی فراوانی سوء مصرف مواد کمتر از سایر گروه های تحصیلی بود.

نتیجه نهایی: اختلالات خلقی با ۹۰/۵۳ درصد، اسکیزوفرنی با ۸/۲۹ درصد و سایر تشخیص ها ۱/۱۸ درصد در افراد دارای سوء مصرف مواد و همین تشخیص ها در افراد فاقد سوء مصرف مواد به ترتیب ۷۹/۲۲ درصد، ۱۱/۲۶ درصد و ۹/۵۲ درصد بوده است.

کلید واژه ها: اختلالات روانی / سوء مصرف مواد

مقدمه:

ایجاد کند که از علائم اختلالات روانی شایع بدون علت مشخص مثل اسکیزوفرنی و اختلالات خلقی غیر قابل تفکیک است. این وضعیت را می توان به این معنی تعبیر کرد که اختلالات روانی و اختلالات مربوط به سوء مصرف مواد با هم رابطه دارند (۱).

در یک مطالعه محققان به این نتیجه رسیدند که ۷۶ درصد مردها و ۶۵ درصد زن هایی که تشخیص سوء مصرف

اختلال روانی نوعی بیماری با تظاهرات روانشناختی و رفتاری همراه با آشفتگی در کارکرد ناشی از یک اختلال زیست شناختی، اجتماعی، روانشناختی، ژنتیک یا شیمیایی است (۱). سوء مصرف مواد یکی از معضلات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در تمام کشورها می باشد و یکی از پیامدهای آن این است که می تواند علائم روانپزشکی

* استادیار گروه روانپزشکی و عضو مرکز تحقیقات اختلالات رفتاری و سوء مصرف مواد دانشگاه علوم پزشکی همدان (haghighi@umsha.ac.ir)

** کارشناس ارشد روانشناسی و عضو مرکز تحقیقات اختلالات رفتاری و سوء مصرف مواد دانشگاه علوم پزشکی همدان

*** دکتری حرفه ای پزشکی